

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
AİLE BÜTÜNLÜĞÜNÜ OLUMSUZ
ETKİLEYEN OLAYLARI ARAŞTIRMA
KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

7'nci Toplantı
17 Şubat 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü Ali Rıza Altunel'in, aile eğitimiyle ilgili çalışmaları hakkında sunumu

2.- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Öğretim Programları Daire Başkanı Toper Akbaba'nın, öğretim programlarında aile hakkında sunumu

3.- İŞKUR İş ve Meslek Danışmanlığı Daire Başkanı Snan Temür'ün, ailenin korunmasına yönelik çalışmaları hakkında sunumu

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Olayları Araştırma Komisyonu Başkanı Ayşe Keşir'in bazı illere yapılacak ziyaret programına ilişkin açıklaması

IV.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1- Komisyonun çalışma esas ve usullerine ilişkin görüşmeler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 3

17 Şubat 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.09

BAŞKAN: Ayşe KEŞİR (Düzce)

BAŞKAN VEKİLİ: Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

SÖZCÜ: Ali ÖZKAYA (Afyonkarahisar)

KÂTİP: Emine YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa)

BAŞKAN – Çok değerli Komisyon üyelerimiz, Millî Eğitim Bakanlığı ve İŞKUR'dan gelen değerli misafirlerimiz, değerli uzmanlarımız, çok kıymetli basın mensupları; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz.

Bugünkü gündemimizde kamu kurum ve kuruluşlarını dinlemeye devam ediyoruz. 2 kurumumuz var bugün, Millî Eğitim Bakanlığı ve İŞKUR. Kendilerinden Komisyon konumuzla ilişkili, kurumlarındaki uygulamaları, sahadaki uygulamaları ve bunlarla ilgili çalışmalarını konusunda bilgi alacağız.

Öncelikle Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri bize sunum yapacaklar. Sayın Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü Ali Rıza Altunel "Ekibinizle beraber hoş geldiniz." diyorum. Komisyon konumuzla ilgili olarak sizlerden Bakanlığınızın çalışmaları hakkında bilgi alalım.

Buyurunuz.

II.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü Ali Rıza Altunel'in, aile eğitimiyle ilgili çalışmaları hakkında sunumu

HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Öncelikle, başta şahsınızı ve sayın vekillerimizi, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çalışmamızın başarılı olmasını diliyorum.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne yaklaşık bir ay önce, otuz üç gün önce atandım. Yeni bir Genel Müdürüm, süreci ben de kavramaya çalışıyorum bir taraftan. "Sürçülisan edersek affola." diyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Evet, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğümüz Türkiye'nin bütün illerinde, bütün ilçelerinde yapılanmış, 1.347 tane halk eğitim merkezi, mesleki eğitim merkezi, turizm eğitim merkezi ve olgunlaşma enstitüsü ile faaliyet yürüten bir genel müdürlük. Bu Genel Müdürlük çerçevesinde bizim özellikle –sunumda sayın vekillerimizin önündeki ekranlardan da takip edebilecekleri gibi- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün en temel görevlerinden biri de hiç şüphesiz aile eğitimiyle ilgili çalışmalarımız. Setlerimiz biraz geç kaldı, Genel Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu aile eğitimiyle ilgili setleri sayın vekillerimize, hepinize takdim edeceğiz inşallah. Müsaadenizle şimdi ben sunumumu paylaşmaya devam etmek istiyorum.

Aile, gerek birey gerekse toplum için en temel unsurdur. Bu yönüyle birey ve toplum arasında iletişim kuracak, birey ve toplumu karşılıklı olarak birbirine bağlayacak bir köprü görevi üstlenir. Bireyin yaşamında çok önemli bir yer tutan aile, kişinin beslenme, bakım, sevgi ihtiyacı, duygusal ve psikolojik gelişim, eğitim, kültürel değerleri kazanma, sağlıklı zekâ gelişimini sürdürme gibi temel ihtiyaçların karşılandığı birincil ortamdır.

Ailenin toplum içerisindeki temel işlevlerini yerine getirmesi açısından yaşadığı pek çok sıkıntıya rağmen temelde değişmeyen tek şey, ailenin çocuğun hayatının merkezinde olduğu ve olumlu ya da olumsuz, hayatına yön verdiği gerçeğidir. Çocuk, içinde yaşayacağı toplum ve kültüre ait bilgileri ilk ve en somut şekliyle aile içinde almakta, sosyal çevre ve diğer insanlarla temasın başlangıcını burada gerçekleştirmektedir. Aile kurumunun birey üzerindeki etkisinin ne denli kalıcı ve biçimlendirici olduğu da düşünülürse aile kavramının önemi daha da belirginleşmektedir.

Nitekim Anayasa'nın 41'inci maddesinde "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar." denilerek ailenin korunması devletin görevi olarak belirlenmiştir.

Aile eğitimi programlarıyla ailelerin yaşantılarını geliştirip zenginleştirmelerine, yaşam boyu değişen rollerine ve gelişen görevlerine uyum sağlamalarına, çocuk bakım ve eğitimiyle ilgili bilgiler edinmelerine imkân sağlanmaktadır. Ailenin çocuklarının eğitimine katılmaları, eğitimin devamlılığını sağlamakta, çocukların kendine güven duygusu, akademik başarı ve aileyle ilişkilerinde olumlu etkileri olmaktadır. Bu nedenle ailelerin ihtiyaçlarına göre aile eğitim programlarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması gereğinden yola çıkılarak 1993 yılından itibaren Bakanlığımızca çeşitli ebeveyn eğitimi programları uygulanmaktadır.

Aile Eğitimi Kurs Programı toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaçları dikkate alınarak geliştirilmiş ve ülke genelinde uygulamaya konulmuştur. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından aile eğitimi programlarının değerlendirilmesi amacıyla Türkiye genelinde bir "etki araştırması" yapılmıştır. Etki araştırması sonuçları doğrultusunda, Bakanlığımızca yürütülmekte olan Aile Eğitimi Kurs Programı 0-18 yaş çocuğu olan ailelere, toplumsal gelişmeyi ve refahı güçlendirmek amacıyla toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaçları dikkate alınarak yetişkin eğitimi odaklı, interaktif, hak temelli, okuma yazma bilmeyen anne babaların da katılabileceği

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 4

unsurlar gözetilecek şekilde, evrensel değerlerle birlikte millî kültür değerlerimizi de kapsar nitelikte güncellenmiştir ve 2014 yılında 2014/17 sayılı Genelge'yle ülke genelinde uygulamaya konulmuştur.

Hayat boyu öğrenme yaklaşımı çerçevesinde geleneksel okul sistemlerinin ihmal ettiği ya da ulaşılmakta güçlük çektiği bireylere farklı ve sorun odaklı yaklaşımlar yoluyla ulaşmak ve ihtiyaç duydukları alanlarda eğitimler verme yoluyla bu bireylerin eğitim seviyelerini yükseltmek ve bu yolla yaşam kalitesinin artmasına katkıda bulunmak çağdaş toplumların önemli sorumlulukları arasında yer almaktadır. Bu ihtiyacı gören Bakanlığımız, hayat boyu öğrenme programlarıyla 70 alanda 3 binin üzerinde farklı eğitim modülleri yoluyla ülkenin farklı yaş gruplarındaki bireylerine çeşitli eğitim olanakları sunmaktadır. Bu eğitimler arasında yer alan ve yıllardır önemli bir talep gören 0-18 Yaş Aile Eğitimi Programı'nın genel amacı, hayat boyu eğitim anlayışıyla, 0-18 yaş çocukların bakımından ve eğitiminden sorumlu kişilere, değişen ihtiyaçlara yönelik olarak hazırlanan, koruma, önleme ve geliştirme amaçlı, çocuk bakımı, gelişimi ve eğitimi konularında bilgi, beceri ve tutum kazandırmaktır.

Aile Eğitimi Kurs Programı -0-18 Yaş Çocuğu Olan Ailelere- ile anne-babaların anne-babalık becerilerinin geliştirilmesi ve böylece aile içi ilişkilerin güçlendirilmesi yoluyla çocuğun ve ergenin var olan potansiyelini kullanmasını sağlamak amaçlanmaktadır. Programla anne-babalara, çocuk gelişimi ve eğitimi, olumlu anne babalık becerileri, sağlık, beslenme, olumlu davranış kazandırma, temel alışkanlıklar kazandırma, toplumsal cinsiyet eşitliği, aile içi iletişim, aile içi şiddet, aile içi çatışma ve çatışma çözme teknikleri, temel insan hakları ve çocuk hakları, ergenlik dönemi gelişimi özellikleri, ergenlik döneminde riskler ve sorunlar, meslek seçimi, geleceği planlama, okula hazır başlama, okul aile iş birliği, özel gereksinimli bireylere duyarlılık geliştirme gibi konularda eğitim verilerek daha sağlıklı ve başarılı nesiller yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Hedeflerimizi sizlerle paylaşmak istiyoruz, aile eğitimlerini bilimsel disiplinler arası ve çok sektörlü bir yaklaşımla ele alarak değişen ihtiyaçlara cevap verebilecek nitelikte sürdürülebilir programlarla toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırmaktır.

Programın yararları üzerinde de birkaç cümleyle durmak istiyorum: Erken çocukluk gelişimi, ergenlik dönemine odaklı iyi hazırlanmış ana-baba eğitim programları, öncelikle anne-babalara çocuklarına yönelik olumlu ebeveynlik davranışlarını kazandırarak çocukların sağlıklı, zihinsel ve toplumsal gelişimlerini sağlamaktır.

Bu gelişmeler aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- *Sağlık koşullarında iyileşme,
- *Eğitim standartlarında ve kalitede iyileşme,
- *Suç, aile içi şiddet ve çocuk istismarı vakalarında azalma,
- *Ekonomik ve toplumsal refah artışı.

Evet, burada çocuklara yönelik programlarımız ailenin gelişmesi noktasında üç farklı kademede çalışmamız var, bu çalışmada sosyal paydaşlarımız da var, onu özellikle ifade etmek isterim.

12-18 yaş grupları için ana-babaların ergenlik çağındaki çocuklarla ilgili yaklaşımlarını doğrulayabilmeleri adına anne-babalara eğitim verilmekte. Yine, 7-11 yaş arasındaki çocuklar için ergenlik öncesi ve okul çağı çocuklarına yaklaşımlarının nasıl olacağı konularında bilgilendirme yapılmakta. 0-6 yaş çocukları için ise erken çocukluk ve okul öncesi eğitimleri verilmekte ve 0-3 yaş çocukların anne-babaları için de erken çocukluk eğitimleri verilmektedir.

Özellikle 0-3 yaş grubunun ebeveynlerine yönelik programlarımızla ilgili, programın işleyişi hakkında bir bilgi aktarmak istiyorum. Diğerlerine sonra, zaman kaldıkça devam etmek istiyorum. 0-3 Yaş Aile Eğitimi Kurs Programı'nın çıktısı olarak, programın işleyişi: Program kurum ve ev merkezli bir aile eğitim programıdır. Program, haftada bir uygulanan oturumlar ve ailelere yapılan ev ziyaretleri şeklinde iki bölümden oluşmaktadır. Haftalık yüz yüze eğitim yapılan oturumlarda grupla sohbet, programda yer alan temalara bağlı olarak aktif katılımı destekleyecek şekilde yürütülmektedir. Programların süresi on dörder haftalıktır. Haftalık ders saati ise on beş saat olan kurs, toplamda iki yüz on saati oluşturmaktadır.

Benzer program 0-6 yaş gruplarımız için de aynı amaçlar doğrultusunda yapılmakta, aynı şekilde. 7-11 yaşlar için de aynı şekilde programımız işlemekte.

12-18 yaş arasıyla ilgili de bilgiyi teferruatlı bir şekilde paylaşmak istiyorum: Programın amacı, aile ve ergen arasındaki ilişkinin daha sağlıklı hâle getirilmesi ve ergenlerin sahip oldukları kapasiteyi en üst düzeyde gerçekleştirmelerini desteklemektir. Ayrıca, engelli bireylere duyarlılık geliştirme konusunda tüm ailelerin bilinç kazanması amaçlanmaktadır. Programa 12-18 yaş arasında çocuğu olan anne babalar ve bakımında görevli olan kişiler katılabilmektedir.

Programın işleyişi ise, program haftada bir uygulanan oturumlardan oluşmaktadır ve programlarda grupla sohbet programda yer alan temalara bağlı olarak aktif katılımı destekleyecek şekilde yürütülmektedir. Her grup sohbeti sonunda, ailelerin edindikleri bilgileri yakın çevreleriyle paylaşmaları amacıyla özet ya da ek bilgilerin yer aldığı ekler verilmektedir. Sohbetler sonunda, aileler o haftaki konuyla ilgili olarak kararlar almaya ve uygulamaya yönlendirilmektedir. Programın toplam süresi on dört haftadır. Yine, toplam yetmiş saate ulaşan bir eğitim süresi içermektedir.

Özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar için aile eğitim programımızı da ayrıca belirtmek, ifade etmek istiyorum. Bakanlığımızca yürütülmekte olan Aile Eğitimi Kurs Programı ülke genelinde yürütülmektedir. Bununla birlikte, özel eğitime ihtiyacı olan çocukların ailelerinin, çocuklarının ihtiyacı hakkında bilgi sahibi olma ve onlara iyi bir eğitim verebilme hususunda desteğe ihtiyaç duydukları açıktır. Özel eğitime ihtiyacı olan çocukların ailelerinin de çocuklarının eğitimini desteklemek amacıyla Genel Müdürlüğümüzce, bu konuda çalışmaları bulunan Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı Türkiye Kamu Hastaneleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 5

Kurumu Hasta Çalışan Hakları Daire Başkanlığıyla 21/01/2015 ve 11/02/2015 tarihlerinde çalışmalar yapılmıştır. Bunun sonucunda gelişimsel gerilik ve işitme engeli alanlarında program geliştirme çalışmaları da yapılmıştır.

Evet, özellikle bu eğitimi yaptığımız eğitimciler için de ayrıca bir eğitim programı düzenlenmiştir. Türkiye genelinde, 81 ilimizin tamamında eğitim verilmektedir. 81 ilimizde eğitimcilerin de ayrıca eğitilmesi gerektiğinden dolayı onlara eğitim verecek formatörler de ayrıca eğitilmiştir. Ben formatör eğitimleriyle ilgili bir iki cümle sizlerle paylaşmak istiyorum. Daha önce eğitici eğitimine katılmış ve alanda en az 5 Aile Eğitimi Kurs Programı uygulamış öğretmenler, bölgesel ihtiyaçlara göre istekli olanlar arasından belirlenerek -bunun altını özellikle çizmek istiyorum- seksen saatlik formatör eğitimine alınmaktadırlar. Formatörlere teorik ve pratiğe dayalı eğitim verilerek katılımcılara Genel Müdürlüğümüzce Aile Eğitimi Formatörü Belgesi verilmektedir. Aile Eğitimi Programı, biraz önce ifade ettiğim yaşlar arasında dört program altında yapılmakta ve her program altında ilgili yaş gruplarından çocukları olan kişi ve ailelere aşağıda belirtilen kapsamda eğitim verilmektedir.

Evet, formatör sayılarını sizlerle paylaşmak istiyorum şimdi. 2.591 eğitimci var, 37 formatörümüz var. Türkiye genelinde 5.471 kurs merkezinde kurs düzenlenmiştir, toplamda bu kurslara katılan kursiyer sayımız da 2015 yılı itibarıyla 103.177' dir.

Evet, sunumumun başında da ifade ettiğim gibi, Genel Müdürlüğümüzün aile eğitimleri içerikli hedef kitlesi: Özellikle 0-3 yaş, 3-6 yaşları, 7-11 yaşlar ve 12-18 yaşlarındaki çocukların ebeveynleri daha çok hedef kitle olarak seçilmiştir. Ayrıca, özel eğitime muhtaç çocukların ebeveynleri de bu kapsama dâhil edilmiştir. Bir de bebek bekleyen annelere, bebeklerinin doğması hâlinde, öncesinde ve sonrası süreçlerle ilgili bilgilendirmeler de yapılmaktadır.

2010-2015 yılları arasında toplam aile eğitimi programları kursuna katılan aile sayıları ekranda görüldüğü gibidir. Zamanı verimli kullanmak adına hepsini teker teker okumak istemiyorum ama on yıl içinde toplam açılan kurs sayımız 43.839, ulaşılan ebeveyn ve çocuk sayısı ise 2 milyon 014 bin 024 kişi. Biraz önce de ifade ettiğim gibi 81 ilimizin tamamında -haritayı da şimdi ekrana getiriyorum- bu eğitimler uygulanmaktadır.

Sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili de sunumumun başında ifade etmiştim, iş birliği protokollerimiz mevcuttur. Baba Destek Eğitimi Kurs Programı'mızı da -BADEP- Millî Eğitim Bakanlığı hem kendisi, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğümüz olarak kendimiz, bu faaliyeti yürütmekte ve hem de AÇEV'le bir protokolümüz var. İstanbul ilimizdeki programımız daha çok AÇEV desteğiyle yürütmekteyiz.

Aynı şekilde, 3-6 Yaş Okur-Yazar Olmayan Anne Destek Eğitimi Programı'mız var. Burada da yine Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğümüz ve AÇEV'le bir iş birliği protokolü çerçevesinde toplam on üç haftada, haftalık beş saat olmak üzere, toplam altmış beş saatlik bir eğitim programı yürütülmektedir.

BAŞKAN – Son verdiğiniz bölümde eğitim alan ailelerin sayısı var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL VE KÜLTÜREL EĞİTİMLER VE FAALİYETLER DAİRE BAŞKANI HASAN YILMAZ – BADEP'le ilgili mi?

BAŞKAN – Evet.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL VE KÜLTÜREL EĞİTİMLER VE FAALİYETLER DAİRE BAŞKANI HASAN YILMAZ – Onu size bizzat veririz efendim. Sunumda yok ama veririz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Ayrıca burada belirtilmiş değil ama onu da bilahare ulaştıralım.

Evet, materyaller... Özellikle bu konuda da biraz bilgi aktarmak, paylaşmak istiyorum. Programın sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla program öğretim materyallerinin basım ve dağıtımını 2014 yılı itibarıyla Bakanlık onayıyla ücretsiz ders kitapları kapsamına alınarak Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz tarafından basımı yapılmaktadır. Bu kapsamda, 2015 yılında eğitici aile ve çocuk eğitim materyalleri olmak üzere 877.613 adet eğitim ve tanıtım materyali basılmış ve dağıtım yapılmıştır. Kursiyerlere ücretsiz olarak verilen eğitim materyallerinin illere dağıtım yapılmıştır. Ayrıca, eğitim materyalleri, iş birliği içerisinde diğer uygulayıcı kurumlara da protokol yaptığımız kuruluşlara da bu materyaller yine ücretsiz bir şekilde verilmiştir.

Setimiz yanımızda var Sayın Başkanım. Bunu bütün üyelerimize biraz sonra takdim edeceğiz ama elimizde -Anadolu'ya yeterince gönderme noktasında gayretimizden dolayı- şu kitabımızdan bütün üyelerimize yetecek kadar bulunmadığından dolayı bunu da inşallah şimdi böylece göstermiş olayım, daha sonra da bunu üyelerimizin tamamına yine takdim etmiş olacağım.

Evet, basılı materyallerimiz... Ekranda görüldüğü gibi, her yaş grubu için ayrı ayrı materyaller basılmış ve o yaş gruplarının ihtiyaçları doğrultusunda ziyaret yapılan evlerde bu yaş gruplarına uygun materyallerimiz her aileye set hâlinde takdim edilmektedir efendim. Ayrıca, yine bu çalışmaların biraz da kamu spotu şeklinde tanıtılması, toplumun, ailenin, fertlerimizin ilgi göstermesi, eğitimcilerimizin kapısını çaldığı kapılardan geri dönmemesi adına da kamu spotu hazırlanmış ve televizyonlarda da bu kamu spotumuz paylaşılmıştır. Örneğimizi de yine biraz önce ifade ettiğim gibi, hem ekranımızda paylaştık hem de inşallah setimizde paylaşacağız. Videosunu da buradan izleme imkânımız bulunmakta, arzu ederseniz, zaman konusunda problemi yoksa onu da izletmemiz burada mümkün efendim.

Sonuç olarak yolumuz uzun diyoruz. Bu çalışma nihayet bulacak bir çalışma değil. Hayat dinamik, süreç dinamik ve bundan sonra da yeni yuva kuracak bütün yurttaşlarımız için aynı eğitimlerimizi devam ettirmeye, yürütmeye gayret edeceğiz.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdür.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 6

Yalnız, bir şey soracağım: Aile Bakanlığı ile Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün ortak yürüttüğü bir proje vardı, onu burada görmedim, 25 yaş üstü kadınların meslek edindirilmeleri ve meslek lisesi diplomaları almalarına yönelik. Orada iyi bir çalışma olduğunu biliyorum. Onunla ilgili son rakamları da güncelleyebilirsek sevinirim.

25 yaş üstü eğitimi yarım kalmış kadınların... Sizin Hayat Boyu Öğrenmenin konusu aslında ama Aile Bakanlığında bir proje şeklinde yapıldı bu, Gönül Elçileri Projesi kapsamında ortak proje.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Evet, ortak projemiz.

BAŞKAN – Bir onu öğrenmek isterim. Ne kadar kadına ulaşıldı? Kaç kadın bununla meslek sahibi oldu? Çünkü, meslek lisesi diploması almalarına yönelik bir çalışmaydı bu.

Bir ikincisi de Millî Eğitim Bakanlığının, tabii, önemli bir konusu Aile Eğitim Programı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ama biz onun dışında Bakanlığın diğer faaliyet alanındaki, diğer alanlarındaki çocukluktan başlayan, ana sınıfından başlayan eğitim programlarıyla ilgili bilgi almak isteriz. Yani, mesela, insan hakları dersleri ya da iletişim becerileri dersleri seçmeli olarak verilen dersler, bunların içerikleri ve bunları tercih eden öğrencilerdeki davranış değişiklikleri vesaire gibi. Bu konularda da bilgi almak isteriz. Onlar mevcut mu elinizde?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Sayın Başkanım, ben Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızla yapılan protokolümüzün meslek edindirmeye ilgili kısmını doğrusu bu sunumumuza almamıştım. Özellikle doğrudan aileyle ilgili olmadığı düşüncesiyle bunu almamıştık ama elbette kadınların meslek edindirilmeleriyle ilgili...

BAŞKAN – Orada ciddi rakamlara ulaşıldığını biliyorum. Epey bir rakama ulaşıldı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – ...sizlerin de malumunuz, halk eğitim merkezlerimizde ve mesleki eğitim merkezlerimizde, olgunlaşmalarımızdaki toplam öğrenci sayımız 6 milyon 700 küsur binlerde. Bunları da özellikle katılımcılarımızın yüzde 67'sinin kadın olduğunu düşünersek... Ayrıca, bu eğitim programlarından da istifade edenlerin genelde kadın olduğu bilgisini takdim etmek isterim ama ayrıca teferruatlı bir şekilde...

BAŞKAN – Ben bilahare yazılı olarak almak isterim çünkü kadınların meslek edindirilmesiyle ilgili bir konuydu o. İşte, çocuk gelişimi, maliye, muhasebe gibi, neyse, kendi seçtikleri alanla ilgili yarım bıraktıkları eğitimlerini tamamlamak yönünde bir meslek lisesi diplomaları almalarıyla ilgili bir projeydi. Onun için onu önemsiyorum. O raporu lütfen yazılı olarak dayım Sayın Genel Müdürüm.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Onunla ilgili yazılı bilgilendirme yapacağız.

Bu arada, Talim Terbiye Kurulundan yürütülen çalışmalarımız var. Onlarla ilgili bilgi vermek üzere de Talim Terbiye Kurulundan arkadaşımız burada. Müsaade ederseniz sözü ona takdim etmek isterim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Vekil, sizin bir söz talebiniz var herhâlde.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Evet.

Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürümüz de hayırlı uğurlu olsun, görevinizde başarılar diliyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Teşekkür ediyorum.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bu arada, Genel Müdürlüğün adı gerçekten çok hoş "Hayat Boyu Öğrenme" güzel bir ad.

Bir şeyden bahsettiniz, bu aile eğitimi programları çerçevesinde Türkiye genelinde bir etki araştırmasından.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Evet.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bunu paylaşabilir miyiz? Hani, bununla ilgili verilerimiz var mı şu an?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL VE KÜLTÜREL EĞİTİMLER VE FAALİYETLER DAİRE BAŞKANI HASAN YILMAZ – Etki Araştırma Raporu'nun tamamını kitap olarak Komisyon üyelerine ulaştırabiliriz. Bu kitap.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Seviniriz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL VE KÜLTÜREL EĞİTİMLER VE FAALİYETLER DAİRE BAŞKANI HASAN YILMAZ – Burada memnuniyet araştırması yapıldı. Bu program daha önce, 1993 yılından beri uygulanmış. Bu programın revize edilmesi için yani "Yeni değişen durumlara göre talep nedir?" meselesi çıktıktan sonra bu etki araştırması sonucunda bu program yeniden revize edildi. Yani şu anda uyguladığımız program, bu etki araştırması sonucunda sahadan ve ailelerden gelen uygulayıcı, öğretmen ve idarelerden...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Çok bir memnuniyet o zaman öyle mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME MÜDÜRLÜĞÜ SOSYAL VE KÜLTÜREL EĞİTİMLER VE FAALİYETLER DAİRE BAŞKANI HASAN YILMAZ – Evet, memnuniyet tabii. Etki araştırmasını esas alan "Ne isteniyor? Bu memnuniyeti yaratıyor mu? Talepler nedir?" bunlar çıkarıldıktan sonra program bu hâle geldi, 2014 yılında bu etki araştırmasının sonucunda program bu şekilde revize edildi, tamamen Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerin ortak çalıştığı. Bu bir kitap hâlinde. Bu Etki Araştırması Raporu'nu biz üyelere takdim edebiliriz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 7

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bir de şeyi soracağım: Bu aile ziyaretlerinden bahsettik; bu, programın kaçta kaçını oluşturuyor, bütün programlarda uygulayabiliyor muyuz? Aile ziyaretleri önemli olsa gerek, hani, daha sonuç alıcı, daha hedefimize ulaşmamızı hızlandırıcı bir program olarak düşünüyorum. Nedir, aile ziyaretlerinde neler yapıyoruz, biraz açabilir misiniz Sayın Müdürüm?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Aile ziyaretleriyle ilgili -özellikle o bölümde ifade ederken altını çizmiştim, gönüllülük esas- özellikle kabul eden ailelerin tamamını, bu yaş grupları arasında Sağlık Bakanlığından aldığımız veriler doğrultusunda eğitimcilerimiz mutlaka ziyaret etmekte. Onlara ihtiyaç duydukları alanlarda, çocuk eğitimiyle ilgili, çocuk sağlığıyla ilgili yani sonuçta bizim eğitimcilerimizin verebileceği bütün alanlarla ilgili, özellikle aile bireylerinin, anne babaların beraberce ya da ayrı ayrı ihtiyaç duydukları her alanda kendilerine mutlaka ziyaretler yapılmakta ve bilgi verilmekte ama bu tamamen, biraz önce de ifade ettiğim gibi, yine onların kabul etmeleri koşuluyla yapılmakta.

2014 yılından sonra program yürütülmeye başlandığı için, bu manada ziyaretler yaş gruplarına göre de ayrıldığından dolayı, sonuçta sekiz haftada her aileye en az ikişer defa gidilmekte ve dörder saat, beşer saat mutlaka ailelere eğitimi verilmektedir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vekilim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Sayın Müdürüm, teşekkür ediyoruz.

Hayırlı sabahlar herkese.

Gerçekten çok güzel çalışmalar yapılmış ama sahaya gittiğimiz zaman bu çalışmalarını çok da duymuş olduğumuzu söyleme imkânı yok. Gerçekten detaylı bir çalışma yapılmış; 0-3 yaş, 3-6 yaş, 6-9 yaş, her yaşa hitap eden, her yaşın eğitimini önceleyen, annelere temel eğitimi vermek amacı güden güzel bir çalışma. Ama, bunun sahada daha çok duyulması için ne yapılabilir, aslında onu da ayrı bir çalışma konusu olarak ele almak lazım diye düşünüyorum. Gerçekten, bizim, hani, etrafımızla ilgili insanlar olarak bile bundan haberimiz yok ki sahadaki, evdeki vatandaşın nereden haberi olsun.

Aynı zamanda, basın-yayın, görsel araçlarla da bunun daha fazla desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda, mesela, STK'ların daha çok sesi çıkıyor, daha çok duyuluyor onların yaptıkları programlar. Bizim Bakanlığımızın programının da aynı şekilde duyulmasını ve güncel hayatta daha fazla yer işgal etmesini, konuşulmasını gerçekten arzu ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Vekil.

Tabii, ben de burada kayda geçmesi açısından bir şey söylemek istiyorum bir iletişimci olarak. Kamu hizmetlerinin, PR ve iletişim ilişkilerinin tabii, biraz yaygınlaştırılması gerekiyor biraz da modern araçlar kullanılarak. Sayın vekilimin de bahsettiği gibi, hizmetler yapılıyor, o işin uzmanlarını bile bazen STK ya da işte, sağlıkçı, eğitimci, alanda çalışan arkadaşlarımızı bile çok geç fark edebiliyoruz bazen. Onun için, kamu hizmetlerinin... Sadece kamu spotu değil, kamu spotu çok geleneksel bir yöntem olarak biliniyor ama modern iletişim araçlarıyla da kamuoyunun farkındalığını yaratacak çalışmaların yapılması gerektiği kanaatindeyim, bunun da kayda geçmesini özellikle istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdür.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME DAİRE BAŞKANI HASAN YILMAZ – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi Talim Terbiyeden... Sizi tanıyalım önce.

Buyurunuz.

TALİM VE TERBİYE KURULU ÖĞRETİM PROGRAMLARI DAİRE BAŞKANI TOPER AKBABA – Talim Terbiye Kurulu Başkanlığından Program Daire Başkanı Toper Akbaba.

BAŞKAN – Hoş geldiniz.

Buyurun, sizi dinliyorum.

Bu arada bir şey söyleyeyim: Biz kurumlarımızdan sunum aldıktan sonra burada istişarelerimiz neticesinde ilave edilmesini istediğimiz hususlarla ilgili yazılı raporlar talep ediyoruz. Bunun da en geç 24 Şubat'a kadar yani bugünkü sunumunuz ve burada istişare edilenlerin dercedildiği hâlini 24 Şubat'a kadar sizden alırsak sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

Buyurunuz efendim.

2.- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Öğretim Programları Daire Başkanı Toper Akbaba'nın, öğretim programlarında aile hakkında sunumu

TALİM VE TERBİYE KURULU ÖĞRETİM PROGRAMLARI DAİRE BAŞKANI TOPER AKBABA – Sayın Başkanım, sayın vekiller, Araştırma Komisyonunda görevli sayın uzman arkadaşlarım; hepinize tekrar günaydın diyorum.

Benim buradaki sunumum öğretim programlarında aileyle ilgili. Oldukça özet bilgiler vermeye çalışacağım, yalnız, önce bir bilgi vermek isterim.

Sayın Başkanım, Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye göre öğretim programları hazırlamak görevi ilgili genel müdürlüklerin ve Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının ama onaylamak Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının görevi olduğundan bu programlarla ilgili toplu bir sunum yapma görevi bize geliyor ve programlarla ilgili bir sunum arz ediyorum "Öğretim Programlarında Aile" diye.

Şimdi, öğretim programlarına bütüncül bir bakış açısı geliştirmek gerektiğini düşünüyorum. Öğretim programlarında - az önce sizin de bahsettiğiniz, biraz sonra ben de o detaya gireceğim- pek çok öğretim programı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 8

var, bu öğretim programlarında aileyle ilgili, aile bütünlüğünü korumakla ilgili, iletişimle ilgili, çözüm bulmayla ilgili, iletişim becerilerini geliştirmeye ilgili pek çok beceri ve değer olduğu görülecektir. Zaten, biz öğretim programlarında sadece bilgi değil, aynı zamanda beceri ve değerlerin de ön plana çıkmasını önemsiyoruz.

Öğretim programları bu açıdan incelendiği zaman, pek çok öğretim programında barış gibi, uzlaşma gibi, birlikte yaşam, kişiler arası iletişim, karşılaşılan sorunlara iletişim yoluyla şiddet içermeyen çözümler bulunması, aile içi roller gibi birtakım değerlerin ve kavramların olduğu görülecektir. Bu konuda 2 tane temel dersimiz olduğunu düşünüyoruz, diğer derslerden de örnekler vereceğiz. Bu derslerden birincisi: İlkokulda bu yıl okutulmaya başlanan, ilkokul 4'üncü sınıflarda okutulmaya başlanan İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programı, bir diğeri de ortaöğretim demokrasi ve insan hakları dersidir. İnsan hakları, yurttaşlık ve demokrasi dersi 4'üncü sınıflarda zorunludur ve 4'üncü sınıfa devam eden bütün öğrencilerimiz alır. Bu dersin temel şeyi, sorunlara çözüm bulmak, şiddet içermeyen çözüm bulmak, uzlaşmak üzerine kurulu bir diyalogu var. Öğretim programına dayalı olarak - zamanımız olduğunda onu da göstermek isterim- ilk defa masallardan oluşan bir ders kitabı hazırlanmıştır ve bu ders kitabı şu anda okullarımızda okutulmaktadır. Aynı şekilde, ortaöğretim Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi Öğretim Programı'mızda da barış, demokrasi, birlikte yaşam, iletişim, sorun çözmek gibi konular, temel beceriler ön plana çıkmaktadır. Bunların dışında, bu yıl -daha çok yeni- ocak ayı içerisinde seçmeli dersler arasında yer alan iletişim ve sunum becerileri dersi var. Bu iletişim ve sunum becerileri, tamamen iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik, ortaokullara yönelik seçmeli bir ders olarak bizim haftalık ders çizelgemizde yerini almaktadır.

Buradan hareketle efendim, müsaade ederseniz Okul Öncesi Eğitim Programı'mızdan başlayarak aileyle ilgili hangi temel kavram ve değerlere yer vermiş izninizle onu kısaca aktarmak istiyorum. Burada, Okul Öncesi Eğitim Programı ve Okul Öncesi Eğitim Rehberlik Programı şu anda slaytta yansıyor. Burada okul öncesinden başlayarak aileyi tanıma, aile içinde kurallar, ailenin özellikleri, aileyi oluşturan bireyler konusu hem kazanım olarak hem de içerik olarak konu olarak yer almaktadır.

Bir diğer konumuz da ilkokulda hayat bilgisi dersi, ilkokul 1'inci, 2'nci, 3'üncü sınıflarda ve sosyal bilgiler dersimiz -bu dersler efendim, biliyorsunuz- 4'üncü-7'nci sınıflar arasında. Bu derslerde de öne çıkan şey, özellikle hayat bilgisinde yine okul öncesi eğitime devam eden, edemeyen bütün çocuklarımızı düşünerek yine aile bireylerini tanıma, aile içindeki roller gibi ve sosyal bilgiler dersimizde de daha çok kültürel değerlerin tanıtımı gibi, aile içi ilişkilerin güçlendirilmesi tarzında birtakım içeriklerin olduğu görülecektir.

Aynı şekilde efendim, ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi dersimizde de aileyle ilgili temel kavram ve değerlere de yer verildiği görülecektir.

Aynı şekilde, gene bizim hem ortaokul hem de liselerde seçmeli ders olarak okutulan seçmeli temel dinî bilgiler İslam dersinin içerisinde de aile ve aileyle ilgili açıklamalar, kazanımlar olduğu görülecektir efendim.

Ortaöğretime geldiğimiz zaman, ortaöğretimde 11'inci sınıfta bir öğrenme alanı yani bir ünite tamamen aile üzerine ayrılmıştır, hani çocuklar biraz daha büyüyorlar, yaş itibarıyla 16-17 yaşlarındadırlar. Bu çocuklara bir aile ve evlilikle ilgili temel bilgilerin verilmesini amaçlayan bir içerik olduğu görülecektir.

Aynı zamanda, sosyoloji dersimiz var, efendim, gene bizim liselerde okuttuğumuz. Sosyoloji dersi tabii, seçmeli bir ders, felsefe grubu dersi içerisinde okutulan, psikoloji, mantık gibi seçmeli bir ders. Bu derste de kurum olarak toplumsal kurumlar arasında aile ele alınmakta; aile kurumunun sürekliliği, aile kurumunun kurulması, aile bütünlüğünün korunması ve boşanma gibi temel durumlar bu ders içerisinde de ele alınmaktadır.

Yine, efendim, sağlık bilgisi dersimiz var. Sağlık bilgisi dersi de 9'uncu sınıflarda okutulan bir derstir liselerde. Bu derste de aileyle ilgili iletişim kurmak ve daha çok fiziksel ve psikolojik sağlık üzerine daha çok durulmaktadır. Tabii, dersin genel içeriğinde de sağlık bilgisi, insan sağlığı üzerinde durulmaktadır.

Son olarak size bahsedeceğim ders, Yurt Dışındaki Türk Çocukları İçin Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretim Programı'dır. Burada tabii, bu dersin özelliğinden dolayı yurt dışında okuyan, ailesi, annesi, babası yurt dışında çalışan bir şekilde, oralarda kalıp da bizim okullarımıza devam eden ya da devam etmeyip de bizim öğretmen gönderdiğimiz okullar için uygulanan bir öğretim programıdır. Burada da gene, daha çok kültürel öğelerin tanıtılması, bu kültürel öğelere ilişkin olarak birtakım öğelerin tanıtılması ve benimsetilmesine yönelik birtakım içeriklerin olduğu görülmektedir.

Bizim öğretim programlarımızda genel olarak durum budur efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlarımızdan ilave etmek isteyen ya da soru sormak isteyen var mı?

Ben bir şey merak ediyorum: Bu çocuklarda davranış değişikliği beklediğimiz derslerle ilgili bir etki analizi araştırması mevcut mu Millî Eğitim Bakanlığının?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Sayın Başkanım, örgün eğitim çağındaki çocuklarla ilgili doğrusu, böyle bir araştırma olduğu konusunda bilgi sahibi değilim, onu Ortaöğretim ve Temel Eğitim Genel Müdürlüğümüzle görüşerek bu konuda heyetimize bilgi arz edeceğiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Çünkü, ana sınıftan itibaren farklı derslerde bu konuları işliyor çocuklarımız ve müfredata baktığınızda gayet hemen herkesin olsun diyeceği başlıklar yer almış içinde. Ama, bunlar çocukların davranışlarına ne kadar tesir edebiliyor? Yoksa müfredatta değişikliğe

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 9

gidilmeye ihtiyaç var mı? Çünkü biz zaman zaman basında da okuyoruz, işte okulda şiddet olayları okuyoruz ve çok üzüntü verici haberler, 3'üncü sayfa haberleri izliyoruz. Bunlara meydan vermemesi açısından bu davranış değişikliklerinin çocuklarda gelişmesi gerekiyor. O anlamda, böyle bir araştırma mevcutsa bunu edinmek isteriz.

Teşekkür ediyorum.

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI DAİRE BAŞKANI TOPER AKBABA – Haklısınız.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Deniz Hanım, buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Ayдын) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, çok teşekkür ediyorum sunumlarınızda bize bilgi verdiğiniz için. Aslında, verdiğiniz sunumlarla birebir çalışmış belki de tek kişi Komisyonunda benim. Daha önceden yirmi yıl Millî Eğitim Bakanlığında çalıştım, PDR'ciyim ben. Yine, aile ve evlilik, çift terapileri üzerine çalıştım. Bu nedenle, baktığımda konuya, sununuza, gerçekten hazırladığımız program çok güzel ve bu programların sahada uygulanışını ben de biliyorum. Bu uygulamalara katılan ailelerdeki değişimlerin, gelişimlerin de farkındayım. Ancak, bir sorum var: Şimdi ne kadar güzel yönetmelikler çıkarırsanız çıkarın, ne kadar iyi kanunlar yaparsanız yapın, bunun sahada uygulanışı çok önemli. Bu uygulamaları bizzat verecek olan kişilerin alandan eğitim almış kişiler olması gerekiyor, bu, çok önemli. Formasyon eğitimleri, bunlara da değer veriyorum, eğitimcinin eğitimi çok önemli, bu konuda da ben çalıştım, bu alanda da çalıştım. Bir, eğitimcilerin doğru seçilmesi gerekiyor ki bunda çoğunlukla da titizlikle davrandığınızı biliyorum, arada bazen belki sorun oluyor.

Bu eğitimlerin ailelere ulaşmasında karşılaşılan problemleri de biliyorum. Nihayetinde çok fazla aile bu eğitime katılmıyor ya sorun olması gerekiyor, belli sorunları ağır bir şekilde yaşıyor olması gerekiyor ya da gerçekten o alanda bilinçlenmek, eğitim almak isteyen aileler oluyor. Aslında, buna "aileler" demek de belki yanlış oluyor. Neden diyeceksiniz? Çünkü bizzat çalıştığım için biliyorum, bu eğitimlere katılanların yüzde 95'i kadın, yüzde 5'i ancak erkek. Yani, babalarımız maalesef bu eğitimlere gelmiyorlar. Ve nihayetinde de toplumsal sorunlara baktığımızda, cinsel istismarları bir kenara bırakıyorum, fiziksel istismar, aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet maalesef babalardan daha çok geliyor. Annelerden çocuklara yönelik şiddet de var tabii, bunu da yadsıyamayız, sırf erkeklerin omzuna da yıkamayız. Ancak, bu bizim Komisyonumuz hem boşanmaları engelleme, "engelleme" derken boşanmaları tamamen engellemek değil, kurtarılabilir aileleri boşanma evresinde geri kazanımı, aile bütünlüğünü koruyarak tekrar birlikte olma şanslarını kendilerine vermek ve aile bütünlüğünü her açıdan ele alarak korumak. Engelli çocuğu olabilir, yaşlı bakımı olabilir, geniş aile olabilir, ekonomik sorunları olabilir, birçok sorunlar olabilir ve bu alanda yapacağımız çalışmalar çok önemli. Ama, dediğim gibi, yaptığınız eğitimlere katılan ailelerin sayısı az ve bu ailelerde de kadın ağırlıklı, erkekler maalesef çok fazla katılmıyor.

Bununla ilgili projeleriniz var mı? Bu eğitimleri nasıl yaygınlaştırabilirsiniz? Okullardaki eğitimleri, bunları birleştirip nasıl artırabilirsiniz? Çünkü biliyoruz, okullarda da hassasiyeti olan arkadaşlarımız bu konuda çok fazla çalışıyor. Ama, genelde belli konular ihmal ediliyor ve özellikle eğitim sistemimizde sınav odaklı olduğumuz için maalesef kişisel gelişim ve rehberlikle ilgili, bu konularda verilecek eğitimle ilgili konular bazen es geçilebiliyor, öğretmen arkadaşlarımız direkt sınava yönelik çalışmayı tercih edebiliyorlar. Bunların üzerinde durulması gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda planlarınız nedir? Ve çok önemli bir şeyi daha, bunu özellikle rica ediyorum: Lütfen belli uygulamaları çıkardıktan sonra sahada bunların uygulanır olup olmadığını ve ne kadar uygulandığını, uygulandıktan sonra ne kadar verim alındığının da ölçülmesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, ben 2 konuya dikkat çekeceğim. Şimdi, incelediğim de de gördüm. Bir: Okul öncesinde yer alan kazanımlar, ailedeki kazanımlar ile lisedekiler, ortaöğretimdekiler aynı başlıkları içeriyor, o konuda bilgi almak istiyorum.

Bir diğer konu da, biz Komisyonu ilk kurduğumuz gün de bunu tartıştık, "Aile" kavramını ilk konuştuğumuzda genelde şöyle bir algı oluşuyor: Karı-koca ilişkisi ya da anne-baba-çocuk ilişkisi. Oysa, o ailede engelli birey olabilir, o ailede bir yaşlı olabilir, farklı aile tipleri olabilir yani baba olmayan bir aile olabilir. Mesela, en büyük handikaplardan biri, bunu özellikle Millî Eğitimdeki uzmanlarımız buradayken söylemek istiyorum: Okulun ilk açıldığı gün öğretmen bütün öğrencilere tek tek "Annen, baban ne iş yapıyor?" diye sorar, orada babası terk etmiş bir çocuk olabilir, ölmüş bir çocuk olabilir, şehit çocuğu olabilir ya da annesi. Bu tür travmaları yaşayan ve bunları haftalarca üzerinden atamayan çocuklar da var. Bir başka bir şey, çok basit bir şey, benim yaşadığım, ilkokul 1'inci sınıf devlet okulunda kızıma ilk sorulan soru: "Kaç kardeşsiniz?", "3 kardeşiz.", "Ablanlar kaç yaşında?", abları ile kızımın arası 13 yaş, "Öz müsünüz, üvey misiniz?" Bu, sınıftaki diğer 30 öğrencinin hiçbirini ve öğretmeni hiç ilgilendirmeyen bir konu. Ve çocuğum "üvey" diye bir kavramı ilkokul 1'de öğretmeni ilk gün sorduğu gün öğrendi, "Böyle bir şey ne demek anne, üvey ne demek?" üvey bile diyemiyor. Ya, bu tür travmalarla karşılaşmaması gerekiyor çocukların. "Annen, baban ne iş yapıyor?" sorusundan muzdarip olan çok aile biliyorum ya anne ölmüş ya baba ölmüş, terk etmiş ya da başka şeyler yaşanmış o ailelerde. Onun için, bu konuyu önemsiyorum.

Bir de farklı aile tipleri... Yani ailede engelli olabilir, ailede yaşlı olabilir. O aile nasıl tanımlanmışsa, dedesiyle beraber bir aile olarak tanımlanabilir o aile ya da babasız bir aile, annesiz bir aile olabilir. Biraz o konuda hassasiyet gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda da görüşlerinizi alırsam sevineceğim.

Teşekkür ederim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRÜ ALİ RIZA ALTUNEL – Sayın Başkanım, öncelikle, sizin son uyarınızla ilgili bölümden başlamak istiyorum. Malumunuz, geçen hafta çarşamba günü itibarıyla 30 bin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyona: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 10

öğretmenimizin ataması gerçekleştirildi. Pazartesi günü de bu öğretmenlerimizin öğretmenliğe hazırlanmasıyla ilgili bir süreci başlatmış olacağız inşallah Türkiye genelinde. Onları hemen okullara, derslere göndermiyoruz, bir altı aylık oryantasyon eğitimine alıyoruz. Bunlarla ilgili bütün genel müdürlerimizin katıldığı Türkiye genelinde bu öğretmenlerimize dönük çalışmalarını gerçekleştirmek üzere dün hazırlık toplantısı yaptık. Burada da benzer konular gündeme geldi. Öğretmenlerimizin öğrencilerin huzuruna daha hazırlıklı, daha bilinçli, daha duyarlı çıkmalarını temin üzere bir çalışmanın içinde Sayın Bakanımızın Başkanlığındaki heyetimiz. Burada sizlerin de paylaştığı hususlarla ilgili de özellikle cuma günü yapacağımız, İstanbul'da yapacağımız il müdürlerimizle olan toplantıda da bu konuyu gündeme getirerek en azından yeni öğretmenlerimizin bu süreçte bu tür davranışlar sergilememeleri konusunda bir çalışma içinde olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Evet, doğrusu ailelerin eğitimiyle ilgili süreç, biraz önceki sunumumda da ifade ettiğim gibi, etki analizleri doğrultusunda yeniden programlanmış vaziyette. Bu yeni program doğrultusunda yaptığımız çalışmaların en azından bir üç yıllık periyodunu doldurduktan sonra inşallah -bu sene- biz bu çalışmaların sonucunu görebilmek adına 2017 yılında bir etki araştırması çalışması da yeniden yapmakla ilgili düşüncemiz devam ediyor ama bu programlarla bir taraftan da aynı zamanda dinamik bir süreç içinde olduğumuzu da ifade etmişim. Mutlaka yaşlıların bakımıyla ilgili, evinde yaşlı barındıran anne, baba yani sonuçta onların bakımlarıyla ilgilenen, engelli çocukların bakımıyla ilgilenen ailelerle ilgili de mutlaka eğitimlerimizin programlarını geliştirmeye devam ediyoruz.

Avrupa Birliği projeleriyle ilgili 7 tane farklı projemiz... Bir taraftan meslek edindirme, diğer taraftan da yine ailenin bilinçlendirilmesi, babaların eğitimi konusunda -özellikle sayın vekilimizin de ifade ettiği- bir kısmı tabii iş gereği gündüz gün boyunca çalıştıklarından dolayı akşamları da farklı meşgalelerden dolayı babaların ilgisini maalesef çekemiyoruz. Bu konuda biz de bunun farkındayız. Bunun da geliştirilmesi noktasında Sayın Başkanımızın da ifade ettiği, diğer sayın vekilimizin de ifade ettiği tanıtımdaki yetersizliğimizi de kabul ediyoruz. Bu konuda kamu spotlarından da öte aile içerikli kısa metrajlı en azından beş dakikayı, on dakikayı geçmeyecek şekilde tanıtım filmleri yaptırmanızı gerektiği konusunda da Hayat Boyu Öğrenme-2 Projesinin içinde de bu tür programlar öngörülmüştür. İnşallah, bu Hayat Boyu Öğrenme-2 Projesi de, Avrupa Birliğiyle beraber yaptığımız bu proje de geçen hafta itibarıyla start aldı. Çalıştaylarda da bunları dikkate alarak tanıtım materyallerimizi, özellikle filmlerimizi toplumun bu alana ilgisini çekme konusundaki çalışmalarımızı devam ettireceğimizi ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

TALİM VE TERBİYE KURULU ÖĞRETİM PROGRAMLARI DAİRE BAŞKANI TOPER AKBABA – Sayın Başkanım, şimdi bu öğretim programları elbette sürekli geliştirme süreci içerisinde. Önümüzdeki öğretim yılında uygulanacak olan Hayat Bilgisi Öğretim Programı'na ben dikkatinizi çekmek isterim. Burada uyarı olarak, sizin de az önce bahsettiğiniz konuya ilişkin olarak öğretmenlerin bu kazanımı işlerken sınıfta daha dikkatli olmalarına dair bir uyarı var programda. Yani, programlar geliştirildikçe bu sorunların üzerine de gidiliyor efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tamam. Çünkü, farklı aile tipleri olabiliyor.

TALİM VE TERBİYE KURULU ÖĞRETİM PROGRAMLARI DAİRE BAŞKANI TOPER AKBABA – Evet efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Katkı vermek isteyen ya da soru sormak isteyen arkadaşımız yoksa biz Millî Eğitim Bakanlığından gelen arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz, sağ olunuz. Yazılı raporunuzu da ilavelerimizle beraber inşallah hazırlayacağız.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Millî Eğitimden gelen arkadaşlarımız, bu broşürlerin veya kitapların içeriklerindeki o hikâye olanları bizim görmemiz mümkün mü acaba?

TALİM VE TERBİYE KURULU ÖĞRETİM PROGRAMLARI DAİRE BAŞKANI TOPER AKBABA – Tabii, efendim, 1 tane getirebilirim, hemen takdim edebilirim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Şimdi İŞKUR temsilcileri aramızda.

Sinan Temur Bey, hoş geldiniz.

Önce sizi ve ekibinizi tanıyalım lütfen. Sonra da sunumunuzu alalım.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendileri tanıttı)

BAŞKAN – Buyurun Sinan Bey.

3.- İŞKUR İş ve Meslek Danışmanlığı Daire Başkanı Sinan Temür'ün, ailenin korunmasına yönelik çalışmaları hakkında sunumu

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMUR – Sayın Komisyon Başkanım, sayın milletvekillerim, değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; sunumuma geçmeden önce hepimizi kurumum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, bilindiği gibi, yurt içinde olsun yurt dışında olsun birçok araştırmalarda işsizlik, başta toplumsal huzurun ve bireylerin suç işleme oranının artmasına, aile huzurunun bozulmasına ve boşanma riskinin artmasına neden olmaktadır. Sosyal bünyemizin en önemli kurumlarından ve normatif yapımızın en önemli referans noktalarından biri hiç şüphesiz ailedir. Ailenin korunması gelecek nesillerin korunması bağlamında büyük önem taşımaktadır. En güçlü yanımız olan bu özelliğimizin modern hayatta çalışmayla, istihdam hayatıyla bir bütünlük oluşturması ve özellikle de kadınlarımızın istihdam hayatına katılmasında, iş gücü piyasasına katılmasında büyük önem taşımaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 11

Bu anlamda, işsizlikle mücadelede ve istihdam olanaklarının artırılmasında kurumumuz özellikle iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri, mesleki eğitim programları, işbaşı eğitim programı, girişimcilik ve aktif iş gücü programları gibi çok hayati programları büyük bir özenle uygulamaktadır.

Bu anlamda, sunumumuzun planını hazırlarken dünya ve Türkiye'deki temel iş gücü piyasası verileri, iş gücü piyasasında aile bütünlüğünü tehdit eden unsurları, İŞKUR'un bireylere iş, meslek, gelir desteği sağlayarak aile bütünlüğünü korumaya dönük dolaylı politika ve uygulamaları, aile bütünlüğünün korunmasında aile ve sosyal politikaları, İŞKUR iş birliği gibi temel çerçevede sunum planımızı sunacağız.

Dünyada işsizlik oranlarıyla ilgili ülkemizin OECD verilerindeki oranı 2015 yıl için 10,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran erkeklerde 9,4 iken kadınlarda 12,9 olarak gerçekleşmiştir. Dünyada yine iş gücü katılım oranlarına baktığımız zaman 2015 üçüncü çeyrekte Türkiye olarak yüzde 52,1; bu oran erkeklerde yüzde 72,6, kadınlarda da yüzde 32 olarak gerçekleşmiştir.

Yine, dünya istihdam oranları olarak, 2015'in üçüncü çeyreğinde Türkiye yüzde 46,8 olarak gerçekleşmiştir; bu oran erkeklerde yüzde 66,3, kadınlarda 27,9 olarak gerçekleşmiştir.

TÜİK'in verilerine göre, temel iş gücü piyasası göstergelerini incelediğimiz zaman, Türkiye'de işsizlik oranı 2015 Kasım ayı verilerine göre yüzde 10,5; bu oran erkeklerde 9,4, kadınlarda 13 olarak gerçekleşmiştir.

Yine, istihdam oranı, toplamda yüzde 45,8; kadınlarda yüzde 27,5 erkeklerde yüzde 64,6 olarak gerçekleşmiştir. Özellikle, kadınların istihdama katılma oranının erkeklere oranla düşük olduğu görülmektedir.

Yine, medeni durumuna göre istihdam oranlarını incelediğimiz zaman, özellikle, TÜİK'ten aldığımız kaynaklarda evli erkeklerin oran olarak yüksek olduğu, istihdam oranının yüksek olduğu görülmektedir.

Yine, medeni duruma göre istihdam oranlarını başka bir grafikte görmekteyiz. Kaba boşanma hızının en yüksek olduğu 15 il olarak incelediğimiz zaman, bölgesel olarak özellikle Ege ve Akdeniz Bölgesi'ndeki illerimizi yoğun olarak görmekteyiz. Özellikle, 2010 yılından 2014 yılına kadar ilk 4 ilin, kaba boşanma hızının en yüksek olduğu 4 ilin aynı iller olduğu dikkat çekmektedir. Özellikle, bu tabloyu almamızın temel gerekçesi de kurumsal olarak yapacağımız çalışmalarda özellikle pilot il belirlemekte, bu illeri seçmemiz noktasında hem bizim kurumumuz hem diğer kurumlar için bir rehber niteliğinde olabilir.

Peki, iş gücü piyasasında aile bütünlüğünü tehdit eden unsurlar nelerdir? Yüksek işsizlik düzeyi... Biraz önce konuşmamın başında da bahsettiğim gibi, iş gücüne katılım oranının düşüklüğü, aile bütünlüğünü tehdit eden temel unsurlardan bir tanesi. İş gücünün, eğitim düzeyinin düşüklüğü. Yine, kırsal alanda ücretsiz aile işçiliği, kentsel alanda kayıt dışı ve düşük ücretli işler ve toplumsal roller iş gücü piyasasında aile bütünlüğünü tehdit eden temel unsurlardır. Peki, İŞKUR bu konuda ne yapıyor yani aile bütünlüğünü korumasında daha doğrusu, ailenin, özellikle kadınların iş gücüne katılma oranında İŞKUR'un yaptığı faaliyetler nelerdir? Bunları baz alırsak, dikkat edersek İŞKUR'un bireylere iş meslek ve gelir desteği sağlayarak aile bütünlüğünü korumaya yönelik, doğrudan değil ama dolaylı olarak politika ve uygulamaları vardır. Bunlar nelerdir? Mesleki eğitim kursları, aktif iş gücü programları kapsamında yine işbaşı eğitim programı için son yıllarda ciddi anlamda oransal olarak artmakta ve gerek işverenlerden gerek iş arayanlardan yoğun talep almaktadır.

Yine, girişimcilik eğitim programları, özellikle genç ve kadınları teşvik etmek, kendi iş yerlerini açmalarına yönelik eğitimler vermek gibi programımız...

Özel politika gerektiren gruplara yönelik uygulamamız, özellikle engellilere yönelik proje teşvikleri gibi, kadınlara yönelik proje teşvikleri gibi.

Temel amacımız, iş arayanlara iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikleri kazandırmaktır.

Peki, biraz önce bahsettiğim aktif iş gücü programlarının 2015 yılı için dağılımları nelerdir? Burada, biraz önce belirttiğim gibi, amacımız aktif iş gücü programlarında iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikleri bireylere kazandırmak ki özellikle de dezavantajlı olan kadınlara yönelik uygulamalarımız yoğunlaşmaktadır. Tabloda da görüldüğü gibi, erkekler 64.211 erkek mesleki eğitim kurslarından yararlanmışken 105.191 kadınıımız mesleki eğitim kurslarından yararlanmışır. Yani, burada kadınlarda yüzde 62 gibi bir ağırlık vardır. Amacımız, kadının istihdam edilmesini teşvik etmek noktasında. Bu oran 2014 yılında yüzde 62 iken erkeklerde yüzde 56 olarak görülmektedir.

Peki, işbaşı eğitimde oranlar nedir? Özellikle, son yıllarda, işbaşındaki eğitimindeki yeni düzenlemelerle beraber ciddi anlamda talep gören, işbaşı eğitiminde yine kadınların yüzde 49 oranında yararlanmakta olduğunu görüyoruz. Bu oran erkeklerde ise yüzde 51 olarak gerçekleşmektedir.

Peki, girişimcilik eğitiminde oranlar nedir? Yine girişimcilik eğitimine katılan kursiyerlerimizden kadınların oranı yüzde 48 olarak gerçekleşmektedir.

İş ve meslek danışmanlığı: Biz özellikle 2011 yılında 4904 sayılı Kanun'la birlikte merkez teşkilatımızda ve taşra teşkilatımızda yeniden yapılanmaya gittik. Bu anlamda, 2012 Nisan ile 2013 Nisan arasında bünyemize yaklaşık 4 bin iş ve meslek danışmanı kattık. İş ve meslek danışmanlarımızın temel görevi de portföylerine atanmış olan iş arayanlara, işverenlere ve okullara yönelik etkin danışmanlık hizmetleridir. Yani, biz İŞKUR'a kayıtlı bütün işsizleri yaklaşık 4 bin iş ve meslek danışmanlarımızın portföyüne dağıtarak etkin iş ve meslek danışmanlığı faaliyetlerini alanda, bizzat sahada yürütmekteyiz. Yani, buradaki temel amacımız, işsizlikle etkin mücadele. Biz son dört yılda ciddi anlamda -bunu belki istatistiklerde de çok rahat görebiliriz- saha çalışmasıyla işsizlikle mücadelede etkin bir rol almaktayız. Özellikle, sadece 2015 yılında 3 milyon 700 bin bireysel görüşmemiz var. Yani İŞKUR'la iş ve meslek danışmanları hizmetleri kapsamında 2 milyon 700 bin kişiyle yaklaşık 4 milyona yakın bireysel görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 12

oran işverenlerde 400 bin, eğitim kurumlarında 30 bin, özellikle dezavantajlı yani cezaevleri, kadın sığınmaevleri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı yetiştirme yurtları gibi buralarda yaptığımız grup görüşmelerimizle yaklaşık 900 bin kişiye iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri verdik. Burada amacımız şu: Bizim varsayımız, toplumda iş arama becerilerinin düşüklüğüdür. Yani, iş arama dediğimiz zaman ilk önce eş, dost yakın. Bürokraside kim var, siyasi yakınlarda kim var? Bu yönde bir algı var. Biz bu algıyı kırmak için 2012 yılından beridir ciddi anlamda bir saha çalışması yapıyoruz. 4 bin danışmanımızla kuruma kayıtlı bütün iş arayanlara ve işverenlere etkin bir şekilde dağıttık ve portföy temelli danışmanlık hizmetiyle toplumumuzda iş arama becerilerinin yükseltmeyi planlıyoruz. İş ve meslek danışmanlığı dünyanın en ucuz aktif iş gücü programıdır. Bugün mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim veyahut da diğer aktif iş gücü piyasası programlarının bir maliyeti vardır, karşılığı İşsizlik Fonu'dur. Hem kursiyere hem kursu düzenleyenlere yönelik bir maliyeti var ama iş ve meslek danışmanlığının personel gideri dışında herhangi bir maliyeti yoktur ve dünyada en ucuz aktif iş gücü programı olarak kabul edilmektedir. Bu anlamda, biz bundan sonraki çalışmalarımızı daha çok saha çalışmasına yönelik olarak sürdürmeyi planlıyoruz. Bu anlamda, 1 milyon 306 bin kadınla 2015 yılında bireysel görüşme gerçekleştirilmiş, 2 milyon 72 bin erkekle de yine bireysel danışmanlık hizmetleri yapılmıştır.

Biraz önce de bahsettim, sadece alan çalışmaları değil, biz bunun bilincindeyiz: Kurumlar iş birliği hâlinde çalışmadığı sürece herhangi bir başarı elde etmemizin çok zor olduğunu farkındayız. Yani, sadece İŞKUR işsizlikle mücadelede tek başına bir unsur olamaz, bunun en büyük paydaşı Millî Eğitim, Aile Sosyal Politikalar, sivil toplum kuruluşları, sendikalar gibi etkin iş birlikleriyle biz İŞKUR olarak işsizlikle mücadelede ciddi yol alabiliriz. O anlamda, bizim teşkilat yapımız genel kurulumuzda sendikaların da, diğer kurumların da yönetim kurulunda üyeleri vardır. Bu anlamda, biz ŞÖNİM'ler yani şiddet mağduru kadınlara yönelik etkin danışmanlık faaliyetlerimizi de yine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla yaptığımız protokoller çerçevesinde yürütmekteyiz. Bu anlamda ŞÖNİM'lere özellikle iş ve meslek danışmanlarımız giderek kadınlara bizzat iş arama becerileri konusu, mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim gibi eğer iş gücü piyasasından uzaksa onları mesleki eğitim kursları ve İşbaşı Eğitim Programı'yla iş gücü piyasasına yaklaştırmak hedeflenmekte ve bu anlamda çeşitli çalışmalarımız Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla bu ŞÖNİM anlamında 2013 yılından beri devam etmektedir. Bu anlamda, 1.360 kadınla görüşülmüş, 948 kadına iş arama becerileri vermiştir.

Biraz önce bahsettim, aktif iş gücü programlarımızın yanı sıra bir de kriz dönemlerinde ya da işsizlik, kişi işsiz kaldığı zaman bizim özellikle pasif iş gücü piyasası programlarımız devreye girmektedir. Bu anlamda en çok yaygın olarak kullanılan işsizlik ödeneğidir. Kişi işsiz kaldığı zaman işsizlik ödeneğinden faydalanmaktadır ve en yaygın olarak da pasif iş gücü programı olarak kullanılmakta. Yine bunun yanı sıra, ücret garanti formu, iş kaybı tazminatı, kısa çalışma ödeneği gibi de pasif iş gücü programlarımızdan faydalandırmaktayız yine işsizlikle mücadelede etkin olarak.

Peki, yine kurumumuz tarafından, bazıları doğrudan fondan kaynaklanan, fon kaynaklı çeşitli teşviklerimiz var. Bunlar: 5 puanlık teşvik primi, bölgesel teşvik, ilave altı puan, yurt dışı istihdam teşviki, AR-GE yatırımlar teşviki, kültür yatırımları teşviki, bölgesel yatırım teşviki, engelli istihdam teşviki, işsizlik ödeneği alanların istihdama teşviki, kadın, genç ve mesleki yeterlilik teşviki, işbaşı eğitim programı teşvikiyle ilgili. Bu teşviklerin son üç tanesinin finansmanı İşsizlik Sigortası Fonu'nundan karşılanmaktadır.

İşe yerleştirme: Biraz önce bahsettiğim gibi, dikkat ederseniz, 2012 yılından sonra işe yerleştirme rakamlarımızda da ciddi bir artış görülmektedir. Çünkü, biz, biraz önce de bahsettim, iş ve meslek danışmanlığı anlamında birbir her işsiz bir danışmanı şeklinde bir çalışma yürütüyoruz. Aynı zamanda, sadece işsiz değil, işvereni de ciddi anlamda bizzat yerinde ziyaret ederek işveren danışmanlığı yapıyoruz. Bununla da kalmıyoruz, ertesi gün, ziyaret ettiğimiz iş yerlerini tek tek arıyoruz, memnuniyet puanlaması yapıyoruz. Genel Müdürlükte oluşturduğumuz bir birim tarafından çok kısa, işvereni oyalamadan, tek soru "Kurumumuz tarafından ziyaret gerçekleştirildi, aşağıdaki konulardan hangileri anlatıldı?" ve puan ortalaması istiyoruz. Burada bireyleri denetleme değil, tamamen kişisel memnuniyetle ilgili, alanı dinamik tutmaya yönelik, aynı zamanda merkezden ürettiğimiz çeşitli politikalar var.

Bunları niye paylaşıyoruz? Biraz önce bahsettiğim gibi, işsizliğin temel sonuçlarından bir tanesi de aile bütünlüğünün bozulması ve boşanma riskinin artmasından dolayı aktif olarak işe yerleştirme programlarını önemsiyoruz.

Tabii, kadının iş gücü piyasasına katılmasıyla ilgili de son yıllarda ciddi çalışmamız var. Son yıllarda da değil, 1946 yılından itibaren kamu istihdam kurumu olan Kurumumuz 2003 yılında yapısal bir değişikliğe gidiyor, İş ve İşçi Bulma Kurumu da İŞKUR adını alıyor ve 2003 yılından itibaren etkin bir mücadele kadın istihdamıyla ilgili... Aktif İşgücü Programları Projesi ve Kadın İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu tamamlanan projelerimizdi. Şu an devam eden, Kadın İşletmelerine Finansman Ve Danışmanlık Desteği Programı, kadınlar için daha iyi işler ve Türkiye'de insana yakışır iş için Kadınları Güçlendirme Projesi de yine kadın istihdamının güçlendirilmesi açısından devam ettiğimiz projeler.

Yine bizim en önemli paydaşlarımızdan birisi bu alanda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. 2012 yılından itibaren etkin bir iş birliği ve protokol çalışmasıyla hizmetlerimize devam ediyoruz. Burada amacımız, aile danışmanlarıyla, iş ve meslek danışmanları arasında koordinasyon sağlanması çünkü onların bizzat ailelere yönelik çalışmaları var, bizim sahada işverenlere, işsizlere yönelik çalışmalarımız var, etkin bir iş birliği yapmak istiyoruz.

Diğeri, kadınların sosyoekonomik konumlarının güçlendirilmesi ve istihdamın artırılması, çocuk işçiliğinin önlenmesi. Sosyal yardım ile istihdam arasındaki bağlantı; bunu da çok önemsiyoruz, sürekli bu konuda da iş birliği hâlindeyiz.

BAŞKAN – Bununla ilgili biraz detaylı bir bilgi alabilir miyiz, sosyal yardımlar-istihdam bağlantısıyla ilgili.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Sosyal yardım-istihdam bağlantısıyla ilgili, efendim, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla biz bir protokol yaparak özellikle vakıflardaki görevlilere iş ve meslek danışmanlığı eğitimleri verdik karşılıklı olarak. Amacımız sosyal yardımdan, istihdamdan yararlanan kişilerin anında tespit edilerek...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 13

BAŞKAN – Çalışabilir durumda olanların...

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Çalışabilir durumda, evet, son sistem bütünleşik sistem. En son sistemleri bütünleşik sistemde çalışabilir durumda olanlara yönelik onlarla mesleki eğitim kurslarına, işbaşı eğitim programlarına ve işe yerleştirme noktasında etkin bir iş birliği... Yani, şu an vakıflarda vakıf görevlileri bizim sistemimizi açabiliyorlar, açık işlerimizi, ilanlarımızı ve kurslarımızı görerek işe yönlendirme yapılıyor.

BAŞKAN – Ne zaman başladık ve şu an bir rakam var mı elimizde?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Şu an itibarıyla, 2012 yılı itibarıyla başladık, 146 bin kadın olmak üzere 517 bin kişi kurumumuza kayıtlıdır bu anlamda.

BAŞKAN – Sosyal yardımlardan gelen, bu bağlantıdan gelen?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Evet.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arada bir şey sorabilir miyim.

Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; burada sosyal yardımların işsizlik ve aile bütünlüğü açısından önemli bir konu var. Biz ciddi manada sosyal yardım yapıyoruz, bir kısım insanlar artık yalnızca sosyal yardımlardan geçinmeyi ve ailenin bir kısmını çalışmaz hâle sokmayı esas alanlardan oluşuyor. Bu getirdiğiniz projeye siz sosyal yardım yaptınız, yönlendirdiniz iş alması için. Gitti, almadı. Tekrar sosyal yardıma devam ediyor muyuz?

BAŞKAN – Onların konusu o değil ama.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Şu an Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bu konuyla ilgili çalışmaları var, bizimle de ortak çalışma yaptı ama bizim tarafımızdan doğrudan bir yaptırım uygulanmıyor fakat Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının kişinin...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İletiyor musunuz siz, ilçe sosyal yardımlaşma vakıflarına bunu iletiyor musunuz? “Biz bu kişiyi 3 defa çalışmak üzere işe gönderdik ama hiçbirisinde gidip orada çalışmak istemiyor.” diye iletiyor musunuz?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR - Efendim, şöyle bir durum var: Biz vakıflara İŞKUR noktası açtık, bizzat, sistemimizi de açtık. Genelde sosyal yardımdan yararlanıcılar mecburen zaten oradaki irtibat noktasından danışmanlık faaliyeti alıyorlar. Orada bizzat vakıf görevlileri...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biliyor, bilgiyi haiz oluyor diyorsunuz?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Evet, işe yönlendirmeye gitmedikleri zaman gerekli uyarıları yapabiliyorlar, kendi bünyelerinde gerekli tedbirleri de alabiliyorlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Devam edelim lütfen.

540 bin mi dediniz 2012’den bu yana?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR - Evet, bununla ilgili sayılarımız efendim, Kurumumuzun yönlendirdiği kişilerden, 260 bini kadın olmak üzere, 622 bin kişiye bireysel görüşme yapılmıştır. Bunlardan 325.170’i işe yönlendirilmiştir.

BAŞKAN – Yönlendirilmiş?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Yönlendirilenler.

BAŞKAN – İşbaşı yapanlar?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – İşe yönlendirilen kişilerden 14 bini kadın olmak üzere, 65.528’i işe yerleştirilmiştir. 102 bin kişi de, İŞKUR’un herhangi bir mesleği olmayan, mesleğinde yetersiz olan veya mesleği iş piyasasında geçerli olmayan işsizlerin ihtiyaç duyulan mesleklerde yetiştirilip, becerilerini geliştirmek veya mesleklerini değiştirerek istihdam edilebilirliklerini artırmak amacıyla düzenlenen mesleki eğitim kurslarına yönlendirilmiştir. Biraz önceki verdiğim sayı.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Bunun içinde toplum yararına çalışma yok, sosyal yardımlar, toplum yararına çalışma ilişkisi buna dâhil değil, değil mi?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Bu sayılara ait değil. Bunlar özel sektörde işe yerleştirme, mesleki eğitim ve kontrol.

BAŞKAN – Bir de onların toplum yararına kısmı da var, o ayrı bir konu. Tamam.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Evet, toplum yararına ayrı bir konu. Biraz önce verdiğim sayıya toplum yararına işe yerleşenler de dâhil efendim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR - Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Devam edelim lütfen.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – İş birliği kapsamında...

BAŞKAN – Engellileri konuşmadık, onu da konuşalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 14

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Hizmet sunumunda veri havuzu segmentasyonu, boşanma sonrası işsizlik, mesleksizlik sorunu yaşayanlara ağırlık verilmesi, iş ve meslek danışmanlarının daha etkin rol oynaması.

BAŞKAN – Pardon, bir önceki slaytınızda engelliler... Ben konuyu sosyal yardımlara açınca...

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Engellilerin sosyoekonomik durumlarının güçlendirilmesi ve istihdamının artırılması.

BAŞKAN – Evet, devam edelim.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – İş ve meslek danışmanlığı sistemiyle aile danışmanlığı sistemi kurumlar tarafından sağlıklı işleyecek bir altyapıya kavuşturulmalı ve ülke genelinde standart uygulamalara dönüştürülmeli. Bu bizim çalışma planımızda yer alan bir ifade. Aile danışmanları ile iş ve meslek danışmanları arasında elektronik ortamda yönlendirmeyi de kapsayan karşılıklı bir paylaşım ve yönlendirme sistemi kurulmalı, paylaşım ve yönlendirme sisteminin sağlıklı çalışması için İŞKUR, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı veri tabanlarının birleştirildiği ortak bir elektronik bilgi işlem ve portalı kurulmalı. Sayın Başkanım, burası çok önemli, yani şu açıdan: Bugün, maalesef, biraz önce MEB'deki temsilcilerimiz geldi Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili politikalarını anlattılar. Şimdi, bizim MEB'in anaokulundan lise çıkışına kadar MEBBİS diye bir sistemimiz var, bütün öğrenci bilgileri orada, o havuzda birleşiyor. Fakat öğrenci o havuzdan çıktığı zaman, o havuz tamamen statik bir durumda yani durağan bir durumda, hiçbir şekilde kullanılmıyor, sadece geçmişe yönelik bilgiler için. Yine YÖK'ün YÖKSİS diye bir sistemi var. 2010'dan sonra bu sistemi oluşturdular. Öğrenci mezun olduktan sonra yine statik bir hâlde oradaki bütün veriler duruyor. Yine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının son zamanlarda Bütünleşik Sistem diye bir sistemi var, ciddi anlamda çok güzel, çok farklı bilgileri inceleme şansımız oldu ama diğer kurumlarla iş birliği kapsamında yine kullanılmıyor, orada statik hâlde duruyor. SGK'nın çalışma hayatıyla ilgili ciddi bir verisi var, bizim İŞKUR'un bir verisi var. Biz SGK ile İŞKUR arasında bir veri alışverişi yapabiliyoruz ama diğer kurumların arasında ortak veri tabanı olmadığı için ortak çalışmalarda ciddi anlamda sekteye uğramalar olabiliyor. Mesela, sosyal yardımcılarımız İŞKUR'a gelen bir kişinin TC'sini girerek onun bütün, anaokulundan, liseye veya hangi yerde kayıt içi –kayıt dışı değil- çalıştığına yönelik bütün bilgilerini profillendirip ona göre hizmetimin çeşitliliğini artırabilirim. Bu kişi engelliyse, engellilere göre oluşturduğum politikalarla kişiyi karşılarım veyahut da kişi dezavantajlıysa, daha önce iş hayatı tecrübesi varsa ona göre tedbirlerimi alırım. Sadece bunu biz İŞKUR olarak değil, aynı zamanda Aile ve Sosyal Politikalarda, Millî Eğitimde, YÖK'te... YÖK kendi mezunlarını izleyebilir, Millî Eğitim kendi mezunları konusunda ciddi bilgiler alabilir. O anlamda, bizim bu çalışmaları daha etkin yapabilmemiz için mutlaka ama mutlaka ulusal bir veri tabanını oluşturmamız lazım. Şu an yazık, YÖK'e ciddi bir maliyeti var, MEB ciddi anlamda bir maliyet ayırıyor, biz ciddi anlamda bir maliyet ayırıyoruz ama verilerimizin etkileşimi ortak bir veri tabanında buluşmuyor. Bunu buluşturabilirsek ciddi anlamda bütün kurumlar, bütün paydaşlar çok rahat bir şekilde bu sistemden yararlanabilir ve aile bütünlüğünün korunmasında da, işsizlikle mücadelede de daha etkin bir mücadele yapılabilir ki biz bu hususu raporumuzda da, size teslim edeceğimiz raporda da sunacağız efendim.

Engelli işe yerleştirmeleriyle ilgili 2015'te 20.455 işe yerleştirmemiz var.

Yine çeşitli önerilerimiz, iş ve meslek danışmanı hizmetlerinin kadının kriz döneminde başvurduğu ŞÖNİM'lerden ziyade daha uzun süre barındığı ve psikolojik destekle kriz döneminin hafiflediği kadın konukevlerinde sunması zaman olarak daha uygun olabilecektir. Kadın istihdamı konusunda yılda en az bir kez İİİ İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının toplantı gündemine alınması ve kurum toplantılarına sivil toplum örgütlerinin de davet edilmesi. Kadın ve engelli istihdamıyla çocuk işçiliği konularında aileleri ve toplumu bilinçlendirdiği, duyarlılığı artırdığı, spot film, afiş, el ilanı, broşür materyallerinin Aile ve Sosyal, Çalışma Bakanlığı ve İŞKUR arasında iş birliği içerisinde oluşturulması ve farkındalık artırma çalışmaları yapılması.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve İŞKUR'la iş birliği ile eğitim modelleri hazırlanarak İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlere yönelik sosyal güçlendirme eğitimleri vermek üzere uzman eğitici grubun yetiştirilmesi.

Son olarak da biz özellikle öğrencilerimize ve ailelerine İŞKUR Meslek Seçimine Destek dergisi son dört yıldır, her yıl 1 milyon dağıtıyoruz. İş ve meslek danışmanlarımız okula gidiyor, rehber öğretmenleriyle iş birliği hâlinde öğrencilere...

BAŞKAN – Meslek okullarında mı?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR -

Evet. Millî Eğitim okullarına gidiyoruz efendim, iş ve meslek danışmanlarımız ortaokul ve liseler bu kapsamda özellikle lise son sınıflara iş arama becerileri seminerinde bu dergileri paylaşıyoruz, veli toplantılarına katılıyoruz. "Bakın, çocuğunuzun kariyerindeki hayati öneminiz var, bunu unutmayın." diyoruz. Şu an okullarda rehber öğretmenimiz ister, isteme sınırlı kaynak, kariyer seçiminde ciddi anlamda aile bütünlüğünün korunmasında önemli bir nokta olduğunu düşünüyoruz. Yanlış meslek seçiminin yanlış, mutsuz hayatlara sebep olduğunu biliyoruz. O yüzden mesleklerin iş gücü piyasasıyla ilgili bilgilerini öğrencilerimizle, aileleriyle seminer aracılığıyla paylaşıyoruz. Bu seminerlerle de... İnşallah Komisyonumuza da önümüzdeki toplantıda bu dergilerden birer tane getirelim, geçmiş dergilerden de getirelim. Şu an Türkiye'de yani bu boyutta bir çalışma... Yani aile, "Ben çocuğumu mesleğine nasıl yönlendirebilirim..." Yani sonuçta Türk aile yapısının şeyi belli, yapı olarak belli. Mutlaka aileye çocuğunun kariyer seçiminde etkin bir destek olmamız gerekir. Bu anlamda da çalışmalarımız hızlı bir şekilde devam etmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 15

BAŞKAN – Ama aslında bunu yaparken Millî Eğitim, aile ve İŞKUR üçgeniyle beraber yapmak gerekiyor.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Tabii, Millî Eğitimde rehber öğretmenlerle iş birliği yapıyoruz. Birlikte seminerlere giriyoruz. İllerde oluşturduğumuz kurullar var.

BAŞKAN – Yani benzer bir şeyi biz de yaşadık. Millî Eğitim bazı veriler üzerinden farklı şekilde yönlendiriyor çocuğu, aile ve çocuğun beklentisi farklı. Okulu ikna etmeniz bile birkaç ay zaman alıyor. Yani çocuk eşit ağırlık okumak istiyor, okul “Çocuk sayısalda çok başarılı illa mühendis olsun.” diyor. Çocuk mühendis olmak istemiyor. Yani mühendis olmak istemeyen bir çocuğu mühendislik ve sayısal eğitimine... Yani sadece veriler üzerinden gitmemek gerekiyor. Çocuğun moral motivasyonu çok önemli bu konuda.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Evet Sayın Başkanım, ama şu farkındalığı - belki lise son sınıflarda olabilir, ortaokul erken olabilir- mutlaka oluşturmamız lazım: Tartışılan konu, araştırmalarda da çok tartışılıyor, mesleki doyum mu, iş gücü piyasasının ihtiyaçları mı? Biz İŞKUR boyutuyla, iş gücü piyasasının ihtiyaçlarında mutlaka farkındalık oluşturmak istiyoruz. Çünkü öğrenci mezun olduğu zaman mutlaka iş gücü piyasasına girebileceği bir mesleği...

BAŞKAN – Peki, YÖK’le böyle bir ilişkiniz var mı?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – YÖK’le şu şekilde efendim...

BAŞKAN – Bazı bölümler çok hızlı açılıyor ve mezunları sonra iş arıyor ama bazı alanlarda da sizin meslek elemanı açığının var.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Şöyle bir durum var: Biz iş gücü piyasası araştırmalarımızı yılda 2 defa yapıyoruz. Bu araştırma sonuçlarını YÖK’le de üniversitelerle de paylaşıyoruz. Bizim aynı zamanda 79 üniversitede irtibat noktamız var. Oradaki öğrencilere iş gücü piyasasına atılacakları zaman onları bekleyen...

BAŞKAN – Yok, başka bir şey soruyorum ben. Biz bütün illerde üniversite açtık ve bölümler açılıyor. Bu açılan bölümlerin mezun edeceği öğrencilerle İŞKUR arasında bir ilişki olması gerektiği kanaatindeyiz. Hemen herkes bunu söylüyor. Bazı alanlarda meslek elemanı eksiklerimiz var, yeterince mezun vermiyor bazı alanlar ama bazı alanlarda da fazlaca mezun var ve bu sefer iş bulamıyoruz o insanlara. O anlamda, Türkiye’nin değişen iş profili yapısı noktasında eleman ihtiyaçları ve YÖK’te yeni açılacak... Belki de kapatılacak yani bazı üniversitelerde bu bölümleri kapatmak gerekebilecek. Bu anlamda bir iş birliği söz konusu mu, güncellenen bir iş birliği?

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Şöyle efendim: Bizim normalde YÖK’le iş birliğimiz var. Bizim iş gücü piyasası araştırmalarımızda yaklaşık, sahada minimum 100 bin iş yeri bizzat alana giderek alandaki ihtiyaçlar, iş gücü piyasasının ihtiyaçlarını, eleman ihtiyaçlarını, ara eleman ihtiyaçlarını... Bölümlerin açılmasında, kapatılmasında YÖK bunlardan faydalıyor. Hatta meslek liselerinde bile bazen -bize bu konu bizzat resmî yazıyla, ki çoğu zaman benim de önüme geliyor bu yazılar- bölüm açılmasında, kapatılmasında bizim araştırma sonuçlarımızdan mutlaka yararlanılıyor. Bir de kararlar da il istihdam mesleki eğitim kurulumunda resmî bir hüviyete bürünüyor. Yani bu şekilde, lise düzeylerinde bir iş birliği var.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Katkı vermek isteyen ya da soru sormak isteyen arkadaşımız var mı?

Buyurunuz.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Ben de çok teşekkür ediyorum.

Bu aktif iş gücüyle ilgili olarak birkaç konu paylaşmak istiyorum. Aktif iş gücünün aslında kadınlar tarafından çok iyi kullanıldığını düşünüyorum ben. Bazı projeler gerçekleştirildi. Şimdi, biz Burdur’da 2006 yılında aktif iş gücünde “Alaca dokumaları” diye Burdur’un tarihinde olan Alaca dokumalarını aktif iş gücüyle, Belediyemizle beraber ortak gerçekleştirdik. 200’e yakın kadın kurs gördü. Kurs süresi bitti. Daha sonra, bu kurs sonrasında Alaca dokumalarıyla ilgili “Artık pazarlamayı nasıl yapabiliriz?” bunun içerisine girdik ve bu arada o kursta öğrendiklerini evlerine taşıyanlar, Alaca dokumalarını evlerine götürüp orada üretime katkıda bulunanlar oldu. Tabii Burdur’un daha önceki yapısında da malum “Isparta tipi halıcılık” derdik biz, Isparta tipi halıcılık da gerçekten çok büyük. Burdur’un hemen hemen birçok evinde, her mahallesinde halı dokuma tezgâhları vardı. Şimdi bu ortadan kalktı. Şimdi de Yörük tipi halılar var ama artık tezgâhlar azaldı. Yani aktif iş gücündeki konular, aktif iş gücünde desteklenecek alanlar çok iyi belirlendiği takdirde ben kadın istihdamında, üretiminde çok büyük faydası olacağını özellikle belirtmek istiyorum. Bu aktif iş gücündeki alanlar nereler, nerelere verdiniz mesela?

Teşekkür ederim.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Sayın Vekilim, ben teşekkür ederim.

Bu konuda bizim özellikle mesleki eğitim kurslarını açmadaki yani bu aktif iş gücü programlarını uygulamadaki ön şartımız o ilin... Biz her ilde iş gücü piyasası araştırması yapıyoruz. O ilde ihtiyaç duyulan meslekler tespit ediliyor ve o meslekler bazında mesleki eğitim kursları belirleniyor. Mesela biz Burdur’da bir araştırma yapıyoruz ve o araştırmadan çıkan sonuçlara bağlı olarak ya da işveren talebi üzerine biz mesleki eğitim kursu açıyoruz. Orada açılan kurslar da hatta il istihdam kurulunda onaya sunuluyor. Böyle bir mekanizmamız var. Mesela biz Burdur ilinde aktif iş gücü programları, işbaşı eğitim, mesleki eğitim kursu, girişimcilik gibi çeşitli aktif iş gücü programlarından yararlandırabiliyoruz. Yani etkin... Oradaki odak noktamız iş gücü piyasası araştırması efendim.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Başka neler olabilir? Başka vilayetlerde ne yaptınız bu konuda?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 16

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Bu kapsamda başka illerle ilgili mesela engellilere yönelik çalışmalar yaptık veyahut da o ilin özelliğine göre... Mesela Denizli’de mermerle ilgili bir ihtiyaç vardı. Yani iş gücü piyasasının ihtiyacını tespit ettik. Başka alanlardan, başka illerden bu illere bu alanda çalışabilecek kişileri yetiştirdik aktif iş gücü programları sayesinde ve iş gücü piyasalarındaki o açığı... O kurslarla beraber, kişileri iş gücü piyasasına yakınlaştırarak işbaşı eğitim, iş deneyimi kazandırdık ve sonra da bizzat işe yerleştirilmelerine sebep olduk efendim.

BAŞKAN – Sinan Bey, çok teşekkür ederim. Çok faydalandık. Çok bütüncül bir yaklaşım olmuş sunumunuz açık söyleyeyim. Onun için ayrıca teşekkür ediyorum size ve ekibinize.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Herhâlde ilave edecek ve soru soracak arkadaşımız yok. Ben bu bölümü kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

İŞKUR İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞI DAİRE BAŞKANI SİNAN TEMÜR – Teşekkür ederiz. Saygılar.

BAŞKAN – Bizim Komisyon olarak sunuşumuz var Başkanlığa.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ayşe Keşir’in bazı illere yapılacak ziyaret programına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Biliyorsunuz arkadaşlar “Bazı illerde hem yöresel farklılıklar, sorunlar ve çözüm önerileri noktasında yerinde ziyaretler yapalım.” diye ilk toplantıda konuşmuştuk. Hem demografik yapının çeşitliliği hem de çok konuştuğumuz Suriyeli misafirlerimiz konusu olduğu için ilk Kilis ve Urfa’yı seyahat planına alacak bir çalışma yaptı arkadaşlar. Önünüzde çalışma takvimi var. Amacımız şu: Kamu kurumlarının -yani bu bakanlık olabilir, yerel yönetimler olabilir- bu alandaki çalışmalarını hem yerinde görelim hem de aile mahkemesi hâkimi, boşanma avukatı, sivil toplum kuruluşları gibi sahada olan insanlardan da yerel sorunları ve muhtemel çözüm önerilerini alabileceğimiz ziyaretler gerçekleştirelim istedik. Önünüzde taslak program var. Onu da sizlere sunmuş olmak isterim. Program akışları aşağı yukarı diğer illerde de benzer şekilde yapalım noktasındayız. Yani buradaki amacımız, hem sorunu yerinde görelim hem de sorunların çözümüne yönelik kurumları yerinde inceleyelim. İki günlük bir ziyaret programı, birer gün.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ondan sonra ara vermek zorundayız ama değil mi, 10 Mart...

BAŞKAN – Tabii, bütçe dönemi seyahatlerimiz olamayacak. Komisyon çalışmaya devam edecek bütçede sabahları ama seyahat programı yapamıyoruz Meclis takviminden dolayı.

Onun dışında, mesela Antalya’yı -boşanmada en yüksek olan il- planlıyoruz. “Doğudan bir ilimiz olsun.” dedik. Muhtemeldir belki bir Van, henüz netleştiremedik onları çünkü gideceğimiz ilin programı da etkili. Mesela biz Kilis’i başka bir güne planlamıştık ama o gün başka bir bakan geliyor. Milletvekilleri, vali, bürokrasi bizimle program yapamıyor falan. Bu tür çalışmalarından dolayı takvim değişikliği olabiliyor. O konuda zaten uzmanlarımız sizinle irtibatla olacak, transferleriniz noktasında.

IV.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma esas ve usullerine ilişkin görüşmeler

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, daha önceki günler biraz uzuyordu programımız ama bugün planladığımız gibi bitirebildik, çok verimli bir toplantı oldu. Üye çoğunluğumuz da buradayken şöyle bir istişare yapalım isterim: Geçen bir aylık süreyle -yaklaşık bir ay oldu- bu süreçle ilgili bir değerlendirme, görüş bildirmek isteyen ya da gelecek çalışma programımız için katkı verecek olan, ilavelerde bulunacak olan arkadaşlarımız olursa bu konuda bir değerlendirme yapalım isterim.

Arkadaşlarımızın önerileri oldu Komisyonda dinlenmesiyle ilgili. Tabii, biz önce kamu kurumlarını bitirelim istediğimiz için kamu kurumlarıyla devam ediyoruz ama önümüzdeki haftadan itibaren artık sivil toplum kuruluşları ve özellikle, mesela boşanmış babalarla ilgili lokal oluşumlar var yani tam bir “STK” diyemiyoruz ama platform düzeyinde oluşumlar var, artık onları dinlemeye başlayacağız. Sosyologları, üniversite hocalarını, artık bireysel dinleyeceğiz insanları. Hem diğer partilerden arkadaşlarımızın verdiği isimler doğrultusunda, onların da programına... Mesela Yakın Ertürk Hoca’ya ulaşamıyoruz. Bendeki numarayı teyit ettim Hülya’yla dün. Benim de çok sevdiğim hocamdır. Hiçbir şekilde ulaşamıyoruz. Dün Hülya Gülbahar’la teyit ettim bizdeki numara değişti mi acaba diye; aynı numara. “Ben birkaç gün önce görüştüm.” dedi. Mesaj atıyoruz. Arıyorum -benim numaram onda muhtemeldir, kayıtlıdır- ulaşamadı. Komisyondaki arkadaşlar da ulaşamamışlar. Ama Hülya Gülbahar gelecek. Hülya Hanım’ın programına göre 2 kere takvim değişikliği yaptık ama dün ben kendim teyit ettim, geliyor. Bundan sonra, kamu kurumlarını bitirdikten sonra artık, hem önerileri daha çok alacağımız ya da sorunu bire bir dinleyeceğiz görüşmeler yapmaya başlayacağız.

Benim özellikle dinlemek istediğim bir sorun alanı da -biraz Komisyon ilerleyince bu konuya ihtiyaç duyduk, bugün de hatta Genel Müdürü aradım, bir uzman rica ettim Engelli Genel Müdüründen- engelli ailesi ya da ebeveynlerden biri engelli olan aileler ya da çocuğu engelli olan aileler. Çünkü benim bildiğim bazı veriler var. Mesela işitme engelliler intihar eğilimi en yüksek olanlar değerler eğitimlerini çok alamadıkları için. Üstelik karı koca işitme engelli, genelde öyle evlilikler oluyor. Bunlarla ilgili sağlıklı veriler alalım. Belki ilave mekanizmalara ihtiyaç olabilir, onları da tartışalım ve Komisyon raporuna dercedelim isteriz. Onun için Komisyon başarken çok öngörmediğimiz ama ilerleyen zamanlarda ihtiyaç duyduğumuz için böyle bir uzman talebimiz oldu Engelli Genel Müdürlüğünden çünkü ilk gün de söylediğim gibi, biz aileye bütüncül yaklaşmak zorundayız tüm bireyler açısından. Böyle zaman içinde gelişen ihtiyaçlarımız da oluşuyor.

Söz almak isteyen var mı?

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: (10/2)

Tarih: 17/02/2016

Saat:

Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 17

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Bu yaptığımız il ziyaretlerinde, önceden haber vererek ilgili vali yardımcılarında ildeki çalışmalarla ilgili bir bilgi alsak. Bir de orada STK'lar falan vardır, belki Urfa'da, Kilis'te filan olmayabilir ama mutlaka o işle ilgilenen, kafa yoran STK'lar filan, küçük de olsa oluşumlar vardır. Onları da dinleysek. Yani belki ziyaret etmek de olabilir ama ziyaret için çok uygun mekânlar olmayabilir, en azından, bulunduğumuz mekânlarda, valiliğe filan çağırarak onlardan bir bilgi alsak.

BAŞKAN – Aslında onu öngörmüştük. Burada, programda biraz eksik yazılmış. “Sosyal çalışmacı, avukat, aile hâkimi” derken aslında biraz da onu kastediyoruz. Oraya sivil toplum kuruluşlarını bildirelim, biz vali beylere bildiriyoruz çünkü. Bu alanı çalışan, bizim alanımıza giren alanları çalışan sivil toplum... Doğru söylüyoruz, hem sorunu daha iyi anlatabilirler bize hem çözüm önerileri daha uygulamaya...

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Hayır, şöyle bir şey de olur: Yani illa bir şey anlatması değil, aynı zamanda o arkadaşlar için de bir şey yapıyorlarsa yaptıklarını ifade... Yapmıyorlarsa da bir şeyler yapması gerektiğini en azından anlamış olurlar.

BAŞKAN – Katılıyorum.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Onları o anlamda teşvik etmek lazım çünkü hep böyle kamu işleri biraz daha soğuk düzlemde giden işler. İşleri birazcık daha ılık hâle getirmek lazım. Yani tamam, devlet onların işesini sağlasın, geçimiyle ilgili, işiyle ilgili falan ama onların sosyal meseleleriyle de Vukufiyet kazanacak bir yapıyı oluşturmamız lazım. Yani devletin o köprü vazifesini de en azından sağlaması gerektiğine dair Komisyon olarak biz beklentimizi de ifade etmiş oluruz.

BAŞKAN – Katılıyorum, o var. Mesela iptal ettiğimiz Bursa programında öyleydi. Meclis takviminden dolayı erteledik o programı.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Siz sayın valileri bence arayın -hem Urfa hem Kilis Valisini- o konuyla ilgili arkadaşlara talimat versin ve neler yaptığını ifade etsin. Bir şey yapmıyorsa da biz onu ifade etmiş olalım. Yani o devletin sıcaklığını hissettirmesi lazım. İnsanlara sadece para, pul, midesine, sırtına giyeceği filan bir şeyler vermek değil, aynı zamanda onların başını okşamak da başı başına bir iştir. Onu da sağlamak lazım.

BAŞKAN – Katılıyorum.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Yani hiçbir şey yapmasanız bile, ben geçenlerde TÜRK-İŞ Genel Başkanıyla Hatay'a gittim, beni davet ettiler. Orada Altınözü'nde bir kampa gittik. Kampta sadece o çocuklar var. Yani, işte, Bayırbucak Türkmenleri'ne nakdî yardım yaptılar. Onlar için kamp oluşmamıştı, onlara gidemedik ama Suriyelilerin kaldığı kamplara gittik. Çocukların başını okşamak bile onların yüzünde bir sıcaklık yapıyor. İlla cebine para koymak filan gerekmiyor, onu bile aktarmak çok önemlidir.

BAŞKAN – Tabii, işin insani tarafını ihmal etmemiz gerekir. Çok katılıyorum buna.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Bence siz sayın valilerle konuşun. Ben Urfa programına, inşallah, büyük bir ihtimalle geleceğim. Kilis programına da belki öğleye kadar gelip ondan sonra ayrılmayı planlıyorum, arkadaşlarla konuşuruz ama mutlaka o valilerin de böyle bir hazırlık yapmasını sağlamak lazım Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Evet, bir aylık çalışmamızı şöyle kısaca değerlendirmek gerekirse: Bir aydır aslında hep teorikle yüzleştik, teorikle iç içe olduk. Kurumlardan rakamları aldık, görüşlerini aldık. Tabii, bunlar bizim için çok güzel fakat aslında pratikte yaşadığımız şeylerle karşılaşmak, onları değerlendirmek çok daha iyi olacak. Bu açıdan sahaya çıkmamızın önemli olduğunu vurgulamak istiyorum.

Ayrıca, Sayın Başkanım, Urfa, Kilis ve Antep'e has olarak, belki Hatay da bunun içine katılabilir ama gideceğimiz için, özellikle oraya ilgili, hani kısa dönemde orayı uyarmak ya da bu çalışmalarını öğrenmek adına, o bölgede, geçen, 25'inci Dönem bir vekilimiz vardı, Hamide Hanım, bir mevzu olmuştu, belki sizler de duymuştunuz, Suriyeli hanımefendilerin göçmen olarak geldiklerinden itibaren aile bütünlüğünün zedelenmesine yönelik bilgilerin, daha çok hızlanması yönündeki bilgilerin onlarda mevcut olduğunu söylemişti bize. Bu da, aslında, önemli. Bu konuyla ilgili, o valiliklerde ya da oradaki STK'larda böyle bir bilgi var mı, veri var mı? Onları da öğrenebilir miyiz diye de söylemek istiyorum?

BAŞKAN – Şimdi, biz buradaki konuya dikkat çekmek istedik. Bir kampta kalanların ya da kamp dışında olan... Kilis'i onun için aldık birinci sıraya, şehrin nüfusundan fazla Suriyeli misafir var orada. Suriye'den gelen misafirlerimizin aile içi sorunları da bizim sorunumuz aslında, o şehir adına, o bölge adına ama onun, orada mukim olan, yerleşik olan aileler üzerindeki etkisi, bu söylediğiniz bir tanesi olabilir, başka konular olabilir. Evlilikler başlayacak, artık insanlar bir arada yaşamaya başladıkça evlilikler de başlayacak. Yani sadece öyle bir endişe için söylemiyorum, farklı kültürlerden evliliklerin olması da bir konu, sosyolojinin bir konusu o anlamda. O anlamda görelim diye, onun için Kilis'i aldık. Hem kampın içi hem Suriyelilerin varlığının mevcut mukim ailelere olan etki ve değerlendirmesi aslında, birkaç konuyu birden değerlendirelim istedik.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yani, özellikle hani Komisyonun konusu olan mevzunun oradaki yansıması, oradaki veriler nedir, tabii ki o da önemli.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, ben tekrar teşekkür ediyorum misafirlerimize, uzmanlarımıza özellikle, verdikleri katkıdan dolayı. Komisyon üyesi arkadaşlarımıza ve Komisyonun daimî uzmanlarına ve çalışanlarına da teşekkür ediyorum.

Ben her zaman şunu söylerim: İyi işler iyi ekiplerle olur. Ekip çalışmasına her zaman inanan biriyim. O anlamda, güzel bir ekip olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum her birinize tekrar.

Kapanma Saati: 11.49